

11. Az alábbi irodalom alapján mutassa be az államháztartás alrendszerét! Beszéljen a központi költségvetés jellemzőiről! Mutassa be a központi költségvetés bevételeit! Jellemezze a legfontosabb bevételi forrásokat! Mutassa be továbbá a mellékelt irodalom fontosabb megállapításait, fejtse ki a témával kapcsolatos saját véleményét!

Információtartalom vázlata

- A, Az államháztartás fogalma
- B, Az államháztartás alrendszerei
- C, A központi költségvetés fogalma
- D, A központi költségvetés főbb bevételei
- E, Az adók fogalma. Az adók fajtái
- F, A vállalkozások és a magánszemélyek által fizetendő adók

A, Az államháztartás fogalma

Társadalmi és gazdasági életben való állami szerepvállalás gazdasági, pénzügyi oldalát jelenti. Közhatalmi szervek, és hozzájuk tartozó intézmények gazdálkodási rendszerét jelenti.

B, Az államháztartás alrendszerei:

Az államháztartáson belül négy külön pénzügyi mérleg készül:

1. központi költségvetés
2. társadalombiztosítási költségvetés
3. elkülönített pénzügyi alapok mérlege
4. helyi önkormányzatok gazdálkodása (mérlege)

C, A központi költségvetés fogalma:

A központi költségvetésbe folynak be az állami feladatok végrehajtásához szükséges bevételek és innen történik ezek újraelosztása.

D, A központi költségvetés főbb bevételei

Fizetésre kötelezett a Magyar Köztársaság területén működő ill. jövedelemmel, bevétellel, vagyonnal rendelkező jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, belföldi vagy külföldi természetes személy

adó és adójellegű → adók, vám, vámbiztosíték, járulék, illeték

nem adó jellegű → bírság, díj

felhalmozási és tőkejellegű bevétel → privatizációból, koncesszióból, vagyon értékesítésből származó bevétel

adományok, segélyek → nemzetközi kapcsolatból származó és egyéb bevétel

központi költségvetési szervek tevékenységéből származó bevétel → központi költségvetési szervek működési és vállalkozási bevételei, eszközök értékesítéséből származó bevételek

E, Az adók fogalma. Az adók fajtái

Az **adó** magán- vagy jogi személyek által felettes hatalomnak fizetett rendszeres (esetenként rendkívüli) anyagi – leginkább pénzbeli – juttatás.

Fajtái:

általános forgalmi adó

társasági adó

személyi jövedelemadó

helyi adók

egyéb adók

F, A vállalkozások és a magánszemélyek által fizetendő adók

A vállalkozások által fizetendő adók három csoportba sorolhatók:

- Nyereség alapú adók
- Forgalom alapú adók (amelyeknek alapja nem a nyereség, hanem az árbevétel);
- Vagyon alapú adók (gépkocsiadó, ingatlanadó, kommunális adó stb.).

Magánszemélyek:

Áfa

Szja

vagyoni adók: építményadó, telekadó;

kommunális adók: idegenforgalmi adó, .

gépjárműadó: súly szerint